

P L S K I
FADN

SYSTEM ZBIERANIA I WYKORZYSTYWANIA
DANYCH RACHUNKOWYCH Z GOSPODARSTW ROLNYCH

Podatki w rolnictwie

Dr inż. Lech Goraj

Warszawa, październik 2004

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Podatek rolny	5
3. Podatek dochodowy od osób fizycznych.....	8
3.1. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych	9
3.1.1. Karta podatkowa	9
3.1.2. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych.....	11
3.2. Podatkowa księga przychodów i rozchodów.....	12
4. Podatek od towarów i usług (VAT) w rolnictwie (według stanu prawnego na dzień 11.03.2004 r.)	15
4.1. Zasady opodatkowania nieprzetworzonych produktów rolnych podatkiem od towarów i usług (VAT).	15
4.2. Funkcjonowanie systemu ryczałtowego	18
4.2.1. Rolnik ryczałtowy.....	18
4.2.2. Zawartość faktury VAT RR.....	22
4.3. Ogólne zasady rozliczania VAT w rolnictwie.....	24
4.3.1. Podstawa opodatkowania podatkiem VAT	29
4.3.2. Stawki podatku VAT	31
4.3.3. Rozliczenie podatku VAT	31
4.3.4. Częstotliwość rozliczania podatku VAT	34

1. Wstęp

Ordynacja podatkowa (Ustawa z dnia 29 listopada 1997 roku – Ordynacja podatkowa - Dz. U. 1997 Nr 137, poz. 926 z późniejszymi zmianami) mówi, że „podatkiem jest publicznoprawne, nieodpłatne, przymusowe oraz bezzwrotne świadczenie pieniężne na rzecz Skarbu Państwa, województwa, powiatu lub gminy, wynikające z ustawy podatkowej”.

Zgodnie z art. 84 Konstytucji (Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.) każdy jest zobowiązany do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych określonych w ustawie o podatkach. Z kolei artykuł 217 podaje, że podatek musi wynikać z ustawy podatkowej, która powinna brać pod uwagę trzy założenia dotyczące podatków:

- muszą uwzględniać interes publiczny i ekonomiczne położenie podatnika,
- muszą zapewnić poszanowanie dla majątku podatnika,
- nie mogą prowadzić do zagrożenia egzystencji podatnika.

Zatem należy uznać, że: **podatki są daninami pieniężnym nakładanymi jednostronnie na podstawie przepisów prawa.** Mają one charakter ogólny, powszechny, przymusowy, bezzwrotny i nieodpłatny.

Ogólność podatków sprawia, że są one wprowadzane aktami wykonawczymi (ustawami) i są ustalane dla określonej kategorii podmiotów, a nie dla wybranych podmiotów,

Jednostronność podatków wynika z tego, że wysokość obciążeń jest określana przez Państwo i nie jest przedmiotem negocjacji pomiędzy państwem i podatnikiem.

Przymusowość wynika z tego, że zapłata podatków jest obowiązkiem podatnika i może zostać wyegzekwowana w sposób przymusowy w trybie egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych,

Bezzwrotność podatków polega na tym, że nie istnieje obowiązek zwrotu podatku,

Nieodpłatność oznacza, że podatnikowi nie przysługuje za wpłacone podatki konkretne zdefiniowane świadczenia ze strony Państwa.

Płacenie podatków jest regułą prawną, dokonuje się „samoczynnie i automatycznie” w określonych terminach przy zaistnieniu określonych przez prawo zdarzeń i w przewidzianych przez prawo formach.

Różnorodność podatków i form ich poboru powodują możliwość ich klasyfikacji według kryteriów:

a) przedmiotowego:

- majątkowe (od spadków i darowizn),
- dochodowe (dochodowy od osób fizycznych, tzw. PIT – Personal Income tax, od przedsiębiorstw, tzw. CIT – Corporate Income Tax),
- przychodowe (podatek od towarów i usług tzw. VAT – Value Added Tax),
- od wydatków (podatek od dochodów z nieujawnionych źródeł).

b) przerzucalności:

- pośrednie, polegające na tym, że skutki można przerzucać na inny podmiot (podatek od towarów i usług (VAT), akcyza, podatek od gier),
- bezpośrednie - dotyczące określonego podatnika a skutków tych podatków nie można przetrzucić na innego podatnika. (dochodowy - od przedsiębiorstw i od osób fizycznych, podatek rolny, podatek leśny, podatek od nieruchomości, podatek od spadków i darowizn, podatek od posiadanych psów).

c) zasilania budżetów:

- zasilające budżet centralny (podatki dochodowe, akcyza i VAT)
- zasilające budżety samorządu terytorialnego (rolny, leśny, od nieruchomości, od spadków i darowizn, od psów, od środków transportu).

Konstrukcja podatku. Każdy podatek zawiera elementy stałe i elementy zmienne. Elementy te dla poszczególnych podatków są różne, dzięki czemu możliwe jest ich rozróżnianie. Spośród elementów składowych podatku wyróżniane są:

- podmiot podatku,
- przedmiot podatku,
- podstawa opodatkowania,
- stawki i skale podatkowe.

Podmiotami podatku jest strona ustanawiająca podatek i strona zobowiązana do jego świadczenia. Podmiot, który pobiera podatek jest **podmiotem czynnym** (Państwo, samorząd terytorialny (od 1991 r.)), natomiast podmiot zobowiązany do świadczenia podatku jest **podmiotem biernym**, w prawie podatkowym nazywany jest **podatnikiem**.

Przedmiotami podatku są rzeczy lub czynności, które podlegają opodatkowaniu.

Podstawa opodatkowania to ilościowo lub wartościowo określony przedmiot podatku. Określenie ilościowe dokonuje się za pomocą jednostek

naturalnych, fizycznych (ilość, objętość, ciężar, powierzchnia) albo wartościowych (wartość rynkowa, księgową, przychód, dochód).

Stawki i skale podatkowe stanowią obok podstawy opodatkowania element konstrukcji podatku, niezbędny dla ustalenia wysokości świadczenia podatkowego.

Stawka podatku jest relacją pomiędzy wymierzoną kwotą podatku a podstawą opodatkowania. Wyróżnia się stawki kwotowe (kwota podatku od jednostki fizycznej podstawy opodatkowania) i stawki stosunkowe (kwota podatku, stanowiąca odsetek podstawy opodatkowania określonej wartościowo). W przypadku odejścia od jednolitej (stałej) stawki podatkowej, pojawia się element podatku zwany **skalą podatkową**. Jest to zbiór rosnąco lub malejąco uporządkowanych stawek procentowych, składający się z:

- przedziałów podstawy obliczania podatku w postaci wielkości granicznych,
- stawek podatkowych odpowiadającym przedziałom podstawy obliczania podatku.

2. Podatek rolny

Podatek rolny stanowi daninę finansową na rzecz samorządu lokalnego. Został on uregulowany ustawą z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (Dz. U. z 2003 r. nr 162, poz. 1568).

Podatnikami podatku rolnego są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej.

Opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności innej niż działalność rolnicza.

Za **gospodarstwo rolne**, dla celów podatku rolnego, uważa się obszar gruntów, które podlegają opodatkowaniu podatkiem rolnym o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność

lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nie posiadającej osobowości prawnej.

Grunt o mniejszej powierzchni niż 1 ha, podlega podatkowi od nieruchomości, niezależnie czy jest wykorzystywany rolniczo, czy w inny sposób. Grunt pod zabudowaniami podlega opodatkowaniu podatkiem rolnym, jeżeli spełnione są dwa warunki:

- zabudowania na gruncie muszą być związane z prowadzeniem działalności rolniczej,
- grunt musi być sklasyfikowany w operatach ewidencyjnych jako użytek rolny.

Z kolei za **działalność rolniczą**, dla celów podatku rolnego, uważa się produkcję roślinną i zwierzęcą, w tym również produkcję materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcję warzywniczą, roślin ozdobnych, grzybów uprawnych, sądownictwa, hodowlę i produkcję materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcję zwierzęcą typu przemysłowego fermowego oraz chów i hodowlę ryb.

Podstawą opodatkowania podatkiem rolnym jest:

- dla gruntów gospodarstw rolnych – liczba hektarów przeliczeniowych ustalana na podstawie powierzchni, rodzajów i klas użytków rolnych wynikających z ewidencji gruntów i budynków oraz okręgu podatkowego.
- dla pozostałych gruntów – liczba hektarów wynikająca z ewidencji gruntów i budynków.

W Polsce zostały wyodrębnione 4 okręgi podatkowe, do których zalicza się gminy oraz miasta w zależności od warunków ekonomicznych i produkcyjno-klimatycznych.

Tabela 1. Przeliczniki powierzchni użytków rolnych na hektary przeliczeniowe.

Rodzaje użytków rolnych	Grunty orne				Łąki i pastwiska			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Klasy użytków rolnych	Przeliczniki							
I	1,95	1,80	1,65	1,45	1,75	1,60	1,45	1,35
II	1,80	1,65	1,50	1,35	1,45	1,35	1,25	1,10
III a	1,65	1,50	1,40	1,25				
III					1,25	1,15	1,05	0,95
III b	1,35	1,25	1,15	1,00				
IV a	1,10	1,00	0,90	0,80				
IV					0,75	0,70	0,60	0,55
IV b	0,80	0,75	0,65	0,60				
V	0,35	0,30	0,25	0,20	0,20	0,20	0,15	0,15
VI	0,20	0,15	0,10	0,05	0,15	0,15	0,10	0,05

Źródło: Ustawa o podatku rolnym. Art. 4, ust.5.

Powierzchnie gruntów pod sędami przelicza się na hektary przeliczeniowe według przeliczników określonych dla gruntów orných, z tym że dla gruntów klasy III i IV stosuje się odpowiednio przeliczniki dla klasy IIIa i IVa.

Grunty pod stawami zarybionymi bez względu na miejsce położenia przelicza się na hektary przeliczeniowe według następujących przeliczników:

1. 1 ha stawu zarybionego łososiem, trocią, głowacią, palią i pstrągiem – 1,0 ha przeliczeniowy,
2. 1 ha stawu zarybionego innymi gatunkami ryb – 0,20 ha przeliczeniowego.

Grunty pod stawami nie zarybionymi przelicza się na hektary przeliczeniowe według przeliczników zawartych w tabeli 1.

Podatek rolny za rok podatkowy wynosi:

1. od 1 ha przeliczeniowego gospodarstwa rolnego równowartość pieniężna 2,5 q żyta,
2. od 1 ha gruntów pozostałych równowartość pieniężną 5 q żyta.

Do ustalania równowartości pieniężnej stosuje się średnią cenę skupu żyta za pierwsze trzy kwartały roku poprzedzającego rok podatkowy. Cenę tą ogłasza corocznie Prezes GUS. Średnia cena skupu żyta za okres pierwszych trzech kwartałów 2003 r. wyniosła 34,57 zł za 1 q. (<http://www.stat.gov.pl>).

Ustawa o podatku rolnym przewiduje zwolnienia i ulgi podatkowe. Zwolnienia z podatku rolnego dzieli się na zwolnienia podmiotowe i przedmiotowe. Ustawowo w podatku rolnym przewidziano możliwość korzystania z licznych ulg podatkowych (Zobacz: Rozdział 4 „Zwolnienia i ulgi”: Ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym z późniejszymi zmianami).

Spośród licznych kryteriów upoważniających do uzyskania ulg i zwolnień należą:

- jakość gruntów (V, VI i VIz klas bonitacyjnych),
- zrealizowane inwestycje.

3. Podatek dochodowy od osób fizycznych

Formularz PIT-28, Zeznanie o wysokości uzyskanego przychodu, wyliczonego dochodu i należnego podatku od przychodów ewidencjonowanych za rok. Formularz zawiera sekcje: A. Wskaźnik składowa roczna, B. Dane identyfikacyjne i adres zamieszkania podatnika, C. Przychody podatkowe i ulgi podatkowe, D. Dochód podatkowy i ulgi podatkowe, E. Podatek dochodowy i ulgi podatkowe. W sekcji C widoczny jest tabelarz z kolumnami: Rodzaj przychodu, Kwota przychodu, Kwota ulgi, Kwota przychodu po ulgach. W sekcji E widoczny jest kwota podatku dochodowego i ulgi podatkowej.

Opodatkowanie podatkiem dochodowym osób fizycznych reguluje Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dziennik Ustaw 1991 nr 80 poz. 350) z późniejszymi zmianami.

Przepisów tej ustawy nie stosuje się do przychodów z działalności rolniczej.

Działalnością rolniczą w rozumieniu tej ustawy jest działalność polegająca na wytwarzaniu produktów roślinnych lub zwierzęcych w stanie nieprzetworzonym (naturalnym) z własnych upraw albo hodowli lub chowu, w tym również produkcja materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcja warzywnicza gruntowa, szklarniowa i pod folią, produkcja roślin ozdobnych, grzybów uprawnych i sędownicza, hodowla i produkcja materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcja zwierzęca typu przemysłowo-fermowego oraz hodowla ryb, a także działalność, w której minimalne okresy przetrzymywania zakupionych zwierząt i roślin, w trakcie których następuje ich biologiczny wzrost, wynoszą co najmniej:

- miesiąc - w przypadku roślin,
- 16 dni – w przypadku wysoko intensywnego tuczu specjalizowanego gęsi lub kaczek,
- 6 tygodni – w przypadku pozostałego drobiu rzeźnego,
- 2 miesiące – w przypadku pozostałych zwierząt. - licząc od dnia nabycia.

Przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych stosuje się w rolnictwie do przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej.

Działami specjalnymi produkcji rolnej są: uprawy w szklarniach i ogrzewanych tunelach foliowych, uprawy grzybów i ich grzybni, uprawy roślin „in vitro”, fermowa hodowla i chów drobiu rzeźnego i nieśnego, wylęgarnie drobiu, hodowla i chów zwierząt futerkowych i laboratoryjnych, hodowla dżdżownic, hodowla entomofagów, hodowla jedwabników, prowadzenie pasiek oraz hodowla i chów innych zwierząt poza gospodarstwem rolnym w rozumieniu przepisów Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Tabelę rodzajów i rozmiarów działów specjalnych produkcji rolnej oraz norm szacunkowych dochodu rocznego zawiera załącznik nr 2 do Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Osoba fizyczna podlegająca podatkowi dochodowemu z tytułu uzyskiwania przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej **może płacić podatek ryczałtowy albo podatek obliczany na podstawie prowadzonej ewidencji w podatkowej księdze przychodów i rozchodów.**

3.1. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych

Ustawa o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Ustawa z dnia 20 listopada 1998 roku o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne – Dziennik Ustaw 1998 nr 144 poz. 930 z późniejszymi zmianami) reguluje opodatkowanie niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, w tym prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą.

Osoby fizyczne osiągające przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej opłacają zryczałtowany podatek dochodowy w formie:

- karty podatkowej,
- ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

3.1.1. Karta podatkowa

Opodatkowanie w formie karty podatkowej wykonywania przez rolnika pozarolniczej działalności gospodarczej dotyczy głównie działalności usługowej. Zryczałtowany podatek dochodowy w formie karty podatkowej mogą opłacać także – na zasadach i warunkach określonych w części XII tabeli Ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne - osoby fizyczne, w tym rolnicy równocześnie prowadzący gospodarstwo rolne.

Spośród usług wymienionych w części XII tabeli, **usługi o charakterze agrotechnicznym, przewozu mleka i uczniów do szkół oraz zrywki drewna i przewozu drewna z lasu a także sprzedaż piasku, kamieni torfu i innych minerałów ze złóż wchodzących w skład gospodarstwa rolnego mogą być wykonywane jedynie przez rolników równocześnie prowadzących gospodarstwo rolne.**

Dla uzyskania zgody na rozliczanie podatku w formie karty podatkowej podatnik musi spełnić następujące warunki:

- działalność gospodarcza jest wyszczególniona w załączniku nr 3 do Ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,
- nie korzysta z usług innych firm przy prowadzeniu działalności gospodarczej (z wyjątkiem usług specjalistycznych), a także nie zatrudnia osób na umowę zlecenia i o dzieło do prac związanych z tą działalnością,
- nie prowadzi, poza jednym z rodzajów działalności wymienionej w art. 23, innej pozarolniczej działalności gospodarczej,
- współmałżonek rolnika (podatnika) nie może prowadzić działalności gospodarczej w tym samym zakresie,
- nie wytwarza wyrobów opodatkowanych podatkiem akcyzowym.

Wysokość zryczałtowanego podatku dochodowego w formie karty podatkowej jest ustalana przez właściwy Urząd Skarbowy na wniosek podatnika. Wniosek musi zostać złożony przed rozpoczęciem działalności gospodarczej w formie formularza PIT 16.

Kwotę miesięcznego podatku urząd skarbowy ustala na trzech kryteriów:

- rodzaju działalności gospodarczej,
- liczby pracowników zatrudnionych,
- miejscowości w której zlokalizowana jest siedziba gospodarstwa rolnego (firmy).

Podatnicy prowadzący działalność opodatkowaną w formie karty podatkowej są zwolnieni z obowiązku prowadzenia ksiąg, składania zeznań podatkowych, deklaracji o wysokości uzyskanego dochodu oraz wpłacania zaliczek na podatek dochodowy.

Wpływy z karty podatkowej stanowią dochody gmin.

3.1.2. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych

Tej formie opłacania podatku dochodowego podlegają przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej.

Podatnicy mogą opłacać ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, jeżeli:

- uzyskali w roku poprzedzającym rok podatkowy, przychód z działalności prowadzonej wyłącznie samodzielnie w wysokości nie przekraczającej równowartości 250 tys. euro,
- rozpoczynają wykonywanie działalności w roku podatkowym i nie korzystają z opodatkowania w formie karty podatkowej – bez względu na wysokość przychodów.

Nie stanowi rozpoczęcia działalności w roku podatkowym:

- całkowita lub częściowa zmiana branży lub przedmiotu działalności,
- zmiana umowy spółki lub zmiana wspólnika.

Do 20 dnia każdego miesiąca podatnik jest zobowiązany wpłacić do urzędu skarbowego za poprzedni miesiąc. Do 31 stycznia każdego roku z użyciem formularza PIT-28 podatnik jest zobowiązany do poinformowania urzędu skarbowego o przychodach uzyskanych w całym ubiegłym roku kalendarzowym.

Podatnicy mogą obliczać ryczałt i wpłacać go na rachunek urzędu skarbowego w terminie do dnia 20 następnego miesiąca po upływie kwartału, za który ryczałt ten jest płacony. Jednak tą zasadę mogą stosować wyłącznie podatnicy, których otrzymane przychody z działalności prowadzonej samodzielnie w roku poprzedzającym rok podatkowy nie przekroczyły równowartości 25 tys. euro. Podatnicy, którzy wybrali kwartalne opłacanie ryczałtu są zobowiązani do 20 stycznia roku podatkowego zawiadomić o tym urząd skarbowy właściwy według miejsca zamieszkania podatnika.

W przypadku przekroczenia w ciągu roku podatkowego kwoty przychodu z prowadzonej działalności gospodarczej wynoszącej

równowartość 250 tys. euro, podatnik jest zobowiązany na początku następnego roku do zmiany formy rozliczania podatku z ryczału na podatkową księgę przychodów i rozchodów.

Podatnicy tego podatku (ryczału od przychodów ewidencjonowanych) muszą prowadzić uproszczoną dokumentację finansową, na którą składają się:

- ewidencja przychodów, z równoczesnym przechowywaniem dowodu zakupu towarów,
- wykaz środków trwałych i wartości niematerialnych.

3.2. Podatkowa księga przychodów i rozchodów

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dziennik Ustaw 2003 nr 152 poz. 1475), rolnicy prowadzący gospodarstwo rolne bez zatrudniania w nim pracowników, członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz pracowników rolnych, wykonujący działalność gospodarczą, osobiście lub z udziałem członków rodziny pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, jeżeli łączny przychód z tej działalności gospodarczej nie przekracza 10 tys. zł w roku podatkowym, są obowiązani prowadzić księgę przeznaczoną dla tych rolników, według wzoru zamieszczonego w załączniku nr 2 do Rozporządzenia.

Rolnicy są zobowiązani do zawiadomienia właściwego miejscowo urzędu skarbowego o prowadzeniu księgi do 20 stycznia roku podatkowego. Jeżeli podejmą pozarolniczą działalność gospodarczą w ciągu roku, muszą zawiadomić urząd skarbowy w ciągu 7 dni od założenia księgi. W bieżącym roku podatkowym rolnicy mogą zawiadomić urząd skarbowy o prowadzeniu ksiąg do 20 lutego.

**PODATKOWA KSIĘGA PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW PRZEZNACZONA
DLA ROLNIKÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ**
(o których mowa w §2 ust. 2 rozporządzenia)

.....
Imię i nazwisko (firma)

.....
Adres

Rodzaj działalności

Lp.	Data zdarzenia gospodarczego	Nr dowodu księgowego	Przychód		Wydatki (koszty)		Uwagi
			zł	gr	zł	gr	
1	2	3	4		5		6
		Suma strony					
		Przeniesienie z poprzedniej strony					
		Razem od początku roku					

W kolumnie 1 wpisuje się kolejny numer zapisów do księgi. Tym samym numerem należy oznaczyć dowód stanowiący podstawę dokonania zapisu.

W kolumnie 2 wpisuje się dzień miesiąca wynikający z dokumentu stanowiącego podstawę dokonania wpisu (datę poniesienia wydatku, otrzymania towaru lub uzyskania przychodu, albo datę uzyskania przychodu lub datę zestawienia sprzedaży).

W kolumnie 3 wpisuje się kolejny numer faktury lub innego dowodu. Jeżeli zapisów dokonuje się na podstawie dziennego zestawienia sprzedaży, należy wpisać numer zestawienia faktur.

W kolumnie 4 należy wpisywać przychody np. ze sprzedaży towarów lub usług.

W kolumnie 5 wpisuje się koszty zaliczone do kosztów, z wyjątkiem kosztów, których zgodnie z art. 23 ustawy o podatku dochodowym nie uznaje się za koszty uzyskania przychodów. W kolumnie tej wpisuje się np. zakup materiałów lub towarów handlowych według cen zakupu, koszty

uboczne związane z zakupem (m.in. transportu, załadunku i wyładunku, ubezpieczenia w drodze). W tej kolumnie wpisuje się także takie wydatki jak: czynsz za lokal, opłatę energii elektrycznej, gaz, wodę, centralne ogrzewanie, opłatę za telefon, zakup paliw, wydatki dotyczące remontów.

W kolumnie 6 wpisuje się uwagi co do treści zapisów w kolumnach 2 – 5, w tym np. pobranych zaliczek, obrotu opakowaniami zwrotnymi.

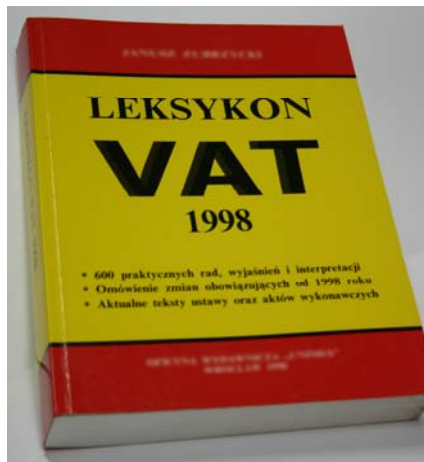
Po zakończeniu miesiąca wpisy dokonane w danym miesiącu należy podkreślić. Podsumowane oddzielnie kolumny 4 i 5 należy również podkreślić. Rolnik może pod podsumowaniem danego miesiąca wpisać w poszczególnych kolumnach sumy od początku roku do miesiąca poprzedzającego dany miesiąc i w kolejnej pozycji wpisać w poszczególnych kolumnach sumę od początku roku. Jeżeli rolnik nie dokonuje podsumowania zapisów kolejnych miesięcy narastająco od początku roku, po zakończeniu roku podatkowego musi na oddzielnej stronie w księdze sporządzić zestawienie roczne.

Podatkowa księga przychodów i rozchodów przeznaczona dla rolników prowadzących działalność gospodarczą (do 10 tys. zł) oraz dowody, na podstawie których dokonywane są w niej zapisy, muszą znajdować się na stałe w miejscu zamieszkania rolnika, a jeżeli jej prowadzenie zostało zlecone biurowi rachunkowemu - rolnik zawiadamia o tym urząd skarbowy wskazując nazwę i adres biura oraz miejsce prowadzenia oraz przechowywania księgi i dowodów związanych z jej prowadzeniem.

Rolnicy zobowiązani są do wpłacania miesięcznych zaliczek, a następnie dokonania rozliczenia rocznego z uzyskanego dochodu, będącego różnicą między przychodami a kosztami uzyskania przychodów.

Przekroczenie uzyskiwanych przez rolników przychodów z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej powyżej 10 tys. zł, a także wykonywanie działalności gospodarczej i zatrudnianie pracowników skutkuje koniecznością prowadzenia przez nich **podatkowej księgi przychodów i rozchodów na zasadach ogólnych** (wg załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 2003 r. poz. 1475) lub opłacania podatku dochodowego w formie karty podatkowej lub ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

4. Podatek od towarów i usług (VAT) w rolnictwie (według stanu prawnego na dzień 11.03.2004 r.)¹

W Polsce VAT funkcjonuje od 5 lipca 1993 r. uregulowany został Ustawą o podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowym z dnia 8 stycznia 1993 r. (Dziennik Ustaw 1993 nr 11 z późniejszymi zmianami).

4.1. Zasady opodatkowania nieprzetworzonych produktów rolnych podatkiem od towarów i usług (VAT).

Obowiązujące od 1 maja 2004 r. zasady funkcjonowania podatku od towarów i usług w tym także w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie zostały określone w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dziennik Ustaw 2004 nr 54, poz. 535).

Zgodnie z ustaleniami Traktatu Akcesyjnego w czteroletnim okresie przejściowym, tj. od 1 maja 2004 r. do 1 maja 2008 r., produkty rolne opodatkowane będą 3% stawką podatku VAT. Oznacza to, że przy sprzedaży produktów rolnych rolnicy rozliczający podatek VAT na zasadach ogólnych na przy wystawianiu faktur sprzedaży uwzględniają 3 % podatek VAT. Podatek ten jest doliczany do ceny sprzedaży i rozliczany z właściwym urzędem skarbowym niezależnie od tego, czy sprzedaż będzie dokonywana na cele zaopatrzeniowe czy konsumpcyjne. Do rozliczania VAT na zasadach ogólnych są zobowiązani rolnicy, których roczne przychody netto ze sprzedaży przekraczają 800 tys. euro oraz rolnicy, którzy dobrowolnie zdecydują o takiej formie rozliczania podatku VAT. Pozostali rolnicy, tzw. ryczałtowi są zwolnieni z podatku VAT, a zapłacony przez nich podatek zawarty w cenach towarów i usług nabywanych do produkcji rolnej rekompensuje 5 % stawka zryczałtowanego zwrotu uwzględniana przez podmioty skupujące od rolników produkty rolne w wystawianych fakturach zakupu.

Szczegółowe informacje o rozliczeniach w ramach systemu zwrotów ryczałtowych zawarto w rozdziale 4.2, a o rozliczeniach VAT na zasadach ogólnych w rozdziale 4.3.

¹ Współautor: Aleksandra Szelałowska, MRiRW

Stawki podatku VAT na podstawowe towary i usługi nabywane do produkcji rolnej m.in.:

3 %

- ⇒ środki do produkcji rolnej (nawozy (z wyłączeniem soli potasowej KCl), środki ochrony roślin, pasze, sznurek do maszyn rolniczych, itp.),
- ⇒ materiał siewny i hodowlany,
- ⇒ sadzonki do nasadzeń,
- ⇒ produkty rolne (mleko, jaja, zboże, ziemniaki, buraki cukrowe, owoce, warzywa, itp.),
- ⇒ usługi związane z rolnictwem oraz chowem i hodowlą zwierząt.

7%

- ⇒ usługi agroturystyczne,
- ⇒ usługi weterynaryjne,
- ⇒ wyroby torfowe.

22%

- ⇒ nośniki energii (paliwa silnikowe, oleje opałowe, węgiel, koks, energia elektryczna, ciepła, gaz),
- ⇒ środki do produkcji rolnej (nawozy mineralne – sól potasowa KCl), pasze (śruta poekstrakcyjna rzepakowa, śruta poekstrakcyjna sojowa),
- ⇒ maszyny, urządzenia i narzędzia rolnicze i dla gospodarki leśnej,
- ⇒ przyczepy ciągnikowe rolnicze i ciągniki rolnicze,
- ⇒ zespoły i części ciągników rolniczych,
- ⇒ narzędzia gospodarcze, maszyny do produkcji sadowniczej,
- ⇒ materiały i roboty budowlane,
- ⇒ tarcica i inne wyroby z drewna.

Powyższe zestawienie jest tylko orientacyjnym wykazem stawek podatku, z którymi stykają się albo mogą zetknąć się rolnicy. Należy zaznaczyć, iż dostawca środków do produkcji rolnej lub usługodawca zobowiązany jest w wystawianej fakturze podać m.in. symbol PKWiU oraz obowiązującą na dany towar lub usługę stawkę podatku VAT i kwotę podatku związaną z dokonaną sprzedażą.

W wewnątrzspółnotowej dostawie towarów (tzn. eksporcie do krajów członkowskich Unii Europejskiej) oraz w eksporcie (tzn. eksporcie do krajów trzecich) stawka podatku wynosi 0%.

W eksporcie towarów dokonywanym przez rolnika ryczałtowego stawka podatku wynosi 0%, pod warunkiem prowadzenia przez tego rolnika ewidencji zwierającej:

- kwoty podatku naliczonego związanego z czynnościami, w stosunku do których podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia podatku należnego,
- dane niezbędne do określenia przedmiotu i podstawy opodatkowania,
- wysokość podatku należnego,
- kwoty podatku naliczonego obniżające kwotę podatku należnego oraz kwotę podatku podlegającego wpłacie do urzędu skarbowego lub zwrotowi z tego urzędu oraz inne dane służące do prawidłowego sporządzenia deklaracji podatkowej.

Zwolniony od podatku VAT jest import produktów rolnych oraz produktów hodowli, pszczelarstwa, ogrodnictwa i leśnictwa, uzyskanych w gospodarstwach zlokalizowanych na terytorium państwa trzeciego, graniczących z terytorium kraju, prowadzonych przez rolnika prowadzącego główne gospodarstwo rolne na terytorium kraju, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:

- w przypadku produktów hodowli-produkty uzyskano od zwierząt wyhodowanych na terytorium kraju lub dopuszczonych do obrotu na terytorium kraju,
- produkty te zostały poddane jedynie zabiegom, które zwykle są dokonywane po ich zebraniu lub wyprodukowaniu,
- zgłoszenie celne do procedury dopuszczenia do obrotu tych produktów jest dokonywane przez rolnika lub w jego imieniu.

Zwolniony, na zasadzie wzajemności, od podatku VAT jest import nasion, nawozów i produktów służących do uprawy ziemi i roślin, przeznaczonych do wykorzystania w gospodarstwach rolnych znajdujących się na terytorium kraju, prowadzonych przez osoby prowadzące główne gospodarstwo rolne zlokalizowane na terytorium państwa trzeciego graniczące z terytorium kraju, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:

- ilość przywożonych produktów nie przekracza ilości niezbędnej do uprawy lub prowadzenia danego gospodarstwa rolnego,
- zgłoszenie celne produktów jest dokonywane przez rolnika lub w jego imieniu.

4.2. Funkcjonowanie systemu ryczałtowego

4.2.1. Rolnik ryczałtowy

Status rolnika ryczałtowego może posiadać każdy rolnik dokonujący dostawy produktów rolnych pochodzących z własnej działalności rolniczej lub świadczącego usługi rolnicze, korzystający ze zwolnienia od podatku, z wyjątkiem rolnika obowiązującego na podstawie odrębnych przepisów do prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Za działalność rolniczą dla celów podatku od towarów i usług uważa się produkcję roślinną i zwierzęcą, w tym również produkcję materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcję warzywniczą, gruntową, szklarniową i pod folią, produkcję roślin ozdobnych, grzybów uprawnych i sadowniczą, chów, hodowlę i produkcję materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcję zwierzęcą typu przemysłowego lub fermowego oraz chów i hodowlę ryb i innych organizmów żyjących w wodzie, a także uprawy w szklarniach i ogrzewanych tunelach foliowych, uprawy grzybów i ich grzybni, uprawy roślin "in vitro", fermową hodowlę i chów drobiu rzeźnego i nieśnego, wylęgarnie drobiu, hodowlę i chów zwierząt futerkowych i laboratoryjnych, chów i hodowlę dżdżownic, entomofagów i jedwabników, prowadzenie pasiek oraz chów i hodowlę innych zwierząt poza gospodarstwem rolnym oraz sprzedaż produktów gospodarki leśnej i łowieckiej, z wyjątkiem drewna okrągłego z drzew tropikalnych (PKWiU 02.01.13) oraz bambusa (PKWiU 02.01.42-00.11), a także świadczenie usług rolniczych.

Ustawa nie nakłada na rolników prowadzących gospodarstwa wysokotowarowe i dostarczających produkty rolne z własnej produkcji rolniczej obowiązku rozliczania podatku VAT na zasadach ogólnych, tak jak to ma miejsce w przypadku innych podatników, którzy po przekroczeniu równowartości netto 10 tys. euro rocznej wartości sprzedaży opodatkowanej w poprzednim roku podatkowym, zobligowani są do rozliczania VAT na zasadach ogólnych.

Obowiązek taki spoczywa jedynie na gospodarstwach rolnych podlegających obowiązkowi prowadzenia ksiąg rachunkowych na podstawie ustawy o rachunkowości.

W przypadku prowadzenia przez rolnika ryczałtowego korzystającego ze zwolnienia z podatku VAT z tytułu dostawy własnych produktów rolnych, także działalności innej niż działalność rolnicza (np. agroturystyka) do wartości sprzedaży, dokonywanej przez tego podatnika nie wlicza się sprzedaży produktów rolnych pochodzących z prowadzonej przez niego działalności rolniczej.

Dostawa nieprzetworzonych produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji dokonywana przez rolników ryczałtowych jest zwolniona z podatku VAT. Wprowadzony system ryczałtowy polega na doliczaniu do ceny sprzedaży produktów rolnych wymienionych w zestawieniu zawartym poniżej 5 % stawki ryczału, co umożliwi rolnikom ryczałtowym odzyskiwanie podatku VAT zawartego w cenach towarów i usług nabywanych do produkcji rolniczej.

Zryczałtowany zwrot podatku VAT polega na tym, że kwota ryczału (5 %) doliczona do ceny netto sprzedaży jest wypłacana rolnikowi przez nabywcę produktów rolnych.

Nabywca produktów rolnych - podatnik podatku VAT - wypłacony rolnikowi ryczałt podatkowy rozlicza z urzędem skarbowym jako podatek naliczony.

Zryczałtowany zwrot podatku VAT przysługuje wyłącznie przy sprzedaży

(rozstrzygające jest w tym przypadku oznaczenie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług –PKWiU):

„ex” przy oznaczeniu numerycznym PKWiU oznacza, że określony przypadek dotyczy wyłącznie danego produktu bądź usługi

- 1) Zboża, ziemniaki, rośliny przemysłowe i produkty roślinne rolnictwa pozostałe (PKWiU ex 01.11)
 - z wyłączeniem:
 - arachidów (orzeszków ziemnych) (PKWiU 01.11.32),
 - bawełny i oziarnionych produktów roślinnych dla przemysłu włókienniczego (PKWiU 01.11.7),
 - kauczuku naturalnego (PKWiU 01.11.80),
 - ziół suszonych sortowanych całych.
- 2) Warzywa, specjalne rośliny ogrodnicze; produkty szkółkarskie (PKWiU 01.12),
 - z wyłączeniem podłoży do uprawy grzybów zawierających grzybnie (PKWiU 01.12.21- 00.49).
- 3) Winogrona (PKWiU 01.13.1).
- 4) Owoce pozostałe; ziarna chleba świętojańskiego (PKWiU ex 01.13.23)
 - z wyłączeniem:
 - ziarna chleba świętojańskiego i chleba świętojańskiego (PKWiU 01.13.23-00.30),
 - papai (PKWiU 01.13.23-00.50),
 - owoców kiwi (PKWiU 01.13.23-00.60)
 - owoców południowych pozostałych osobno nie wymienionych (PKWiU 01.13.23-00.90).

- 5) Orzechy laskowe (PKWiU 01.13.24-00.10).
- 6) Orzechy włoskie (PKWiU 01.13.24-00.20).
- 7) Rośliny przyprawowe pozostałe - wyłącznie surowce roślin zielarskich oraz nasiona roślin przyprawowych (PKWiU ex 01.13.40-00.90).
- 8) Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego (PKWiU ex 01.2)
 - z wyłączeniem:
 - wełny (sierści) pranej i włosia surowego pogarbarskiego oraz preparowanego (PKWiU 01.22.31-00.20, 01.22.32-00.12, -00.22, -00.32, -00.42, -00.5,
 - sierści zwierzęcej cienkiej lub grubej, niezgrzeblonej i nieczesanej pozostałej (PKWiU 01.22.32-00.90),
 - spermacetu (PKWiU 01.25.25),
 - skór surowych świńskich półgarbowanych, poubojowych i zakonserwowanych dla przemysłu garbarskiego (PKWiU 01.25.33-00.00).
- 9) Produkty gospodarki leśnej (PKWiU 02)
 - z wyłączeniem:
 - drewna okrągłego z drzew tropikalnych (PKWiU 02.01.13),
 - bambusa (PKWiU 02.01.42-00.11),
 - faszyny wiklinowej (PKWiU 02.01.42-00.18).
- 10) Ryby i inne produkty rybołówstwa i rybactwa (PKWiU 05)
 - z wyłączeniem:
 - ryb morskich świeżych lub chłodzonych (PKWiU ex 05.00.12-02),
 - skorupiaków morskich żywych, świeżych lub chłodzonych (PKWiU 05.00.21),
 - mączek, grysików i granulek ze skorupiaków nadających się do spożycia przez ludzi (PKWiU 05.00.21-00.30),
 - ostryg (PKWiU 05.00.22),
 - bezkręgowców żyjących w wodzie; żywych, świeżych lub schłodzonych - pozostałych (PKWiU 05.00.23),
 - produktów połowów pozostałych (PKWiU 05.00.3).
- 11) Ziemia ogrodnicza i ziemia humus (PKWiU 14.30.13-90.10).
- 12) Tusze i półtusze wieprzowe pozostałe - wyłącznie tusze dzików przeznaczone do spożycia (PKWiU ex 15.11.13-30.90 i ex 15.11.14-30.90).
- 13) Wełna szarpana (PKWiU 15.11.21).
- 14) Odpady zwierzęce, niejadalne (z wyłączeniem utylizacyjnych) - wyłącznie odpady przy hodowli i z gospodarki łowieckiej (PKWiU ex 15.11.4).
- 15) Mięso i jadalne podroby - wyłącznie mięso z dziczyzny (PKWiU ex 15.12.13-00.3 do 15.12.13 – 00.90).
- 16) Mięso i filety z ryb słodkowodnych świeże, chłodzone i mrożone (PKWiU 15.20.11-90.1, 15.20.11-90.3, 15.20.12-30, 15.20.12-70.1, 15.20.12-90.10).

- 17) Obierki, liście i strużyny z warzyw - wyłącznie liście i odpady roślin okopowych i warzyw (PKWiU ex 15.33.30-00.22).
- 18) Odpady (słoma roślin strączkowych, motylkowych i oleistych, z wyłączeniem lnu i konopi) (PKWiU 15.33.30-00.80),
- 19) Żołądździe i kasztany (PKWiU 15.33.30-00.80).
- 20) Grysik i granulki z lucerny (alfalfa) (PKWiU 15.71.20).
- 21) Nawozy zwierzęce lub roślinne, gdzie indziej nie sklasyfikowane (PKWiU ex 24.15.60)
 - z wyłączeniem:
 - mączek nawozowych (PKWiU 24.15.60-00.1, -00.40),
 - podłoży do uprawy grzybów, bez wsianej grzybni (PKWiU 24.15.60-00.90).
- 22) Usługi związane z rolnictwem oraz chowem i hodowlą zwierząt, z wyjątkiem usług weterynaryjnych, podkuwania koni i schronisk dla zwierząt (PKWiU ex 01.4).
- 23) Usługi związane z leśnictwem i pozyskiwaniem drewna, z wyłączeniem patrolowania lasów (PKWiU ex 02.02.10).
- 24) Usługi związane z rybołówstwem i rybactwem, z wyłączeniem usług związanych z rybołówstwem morskim (PKWiU ex 05.00.50).
- 25) Usługi dzierżawy lub najmu maszyn i urządzeń rolniczych, bez obsługi (PKWiU 71.31.10).

Rolnik ryczałtowy sprzedając produkty rolne pochodzące z własnej produkcji jest zwolniony w zakresie tej działalności z obowiązku:

- wystawiania faktur,
 - prowadzenia ewidencji dostaw (sprzedaży) i nabyć (zakupów) towarów i usług,
 - rejestracji sprzedaży z użyciem kas rejestrujących,
 - składania w urzędzie skarbowym deklaracji podatkowych dla podatku VAT,
 - dokonania zgłoszenia rejestracyjnego w urzędzie skarbowym.
- Nie zwalnia to jednak rolników z konieczności posiadania numeru identyfikacji podatkowej (NIP).

Obowiązek posiadania przez podatników podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości numeru identyfikacji podatkowej (NIP) wynika z Ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników - Dziennik Ustaw 1995 nr 142, poz. 702, z późniejszymi zmianami). Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z 30 grudnia 1999 r. w sprawie trybu składania zgłoszeń identyfikacyjnych oraz aktualizacyjnych przez podatników podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości (Dziennik Ustaw 1999 nr 111, poz. 1291) - rolnicy obowiązani są do złożenia w organie podatkowym gminy (miasta) wypełnionego zgłoszenia identyfikacyjnego nie później niż w terminie złożenia pierwszej w 2000 roku deklaracji na podatek lub dokonania pierwszej wpłaty podatku albo pierwszej raty podatku.

Podatnik zarejestrowany jako podatnik VAT czynny, nabywający produkty rolne od rolnika ryczałtowego wystawia w dwóch egzemplarzach fakturę dokumentującą nabycie tych produktów. Oryginał faktury jest przekazywany dostawcy (rolnikowi ryczałtowemu).

Rolnik ryczałtowy jest obowiązany przechowywać otrzymane od nabywców faktury VAT RR oraz oświadczenia o statusie rolnika ryczałtowego składane w przypadku umów kontraktacji przez okres 5 lat, licząc od końca roku, w którym wystawiono fakturę. Dla przykładu: jeżeli faktura VAT RR została wystawiona np. w maju 2004 r., to okres jej przechowywania skończy się 31 grudnia 2009 roku.

4.2.2. Zawartość faktury VAT RR

Faktura dokumentująca nabycie produktów rolnych od rolnika ryczałtowego, powinna być oznaczona jako faktura VAT RR i zawierać co najmniej:

- imię i nazwisko lub nazwę albo nazwę skróconą dostawcy i nabywcy oraz ich adresy,
- numer identyfikacji podatkowej lub numer PESEL dostawcy i nabywcy,
- numer dowodu osobistego dostawcy lub innego dokumentu stwierdzającego jego tożsamość, datę wydania tego dokumentu i nazwę organu, który wydał dokument, jeżeli rolnik ryczałtowy dokonujący dostawy produktów rolnych jest osobą fizyczną,
- datę dokonania nabycia oraz datę wystawienia i numer kolejny faktury,
- nazwy nabytych produktów rolnych,
- jednostkę miary i ilość nabytych produktów rolnych oraz oznaczenie (opis) klasy lub jakości tych produktów,
- cenę jednostkową nabytego produktu rolnego, bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku,
- wartość nabytych produktów rolnych, bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku,
- stawkę zryczałtowanego zwrotu podatku,
- kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku od wartości nabytych produktów rolnych,
- wartość nabytych produktów rolnych wraz z kwota zryczałtowanego zwrotu podatku,
- kwotę należności ogółem wraz z kwotą zryczałtowanego zwrotu podatku, wyrażoną cyfrowo i słownie,
- czytelne podpisy osób uprawnionych do wystawienia i otrzymania faktury lub podpisy oraz imiona i nazwiska tych osób.

Na fakturze VAT RR niezbędne jest również oświadczenie sprzedawcy produktów rolnych w brzmieniu: **"Oświadczam, że jestem rolnikiem ryczałtowym zwolnionym od podatku od towarów i usług na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku od towarów i usług"**.

W przypadku umów kontraktacji lub innych umów o podobnym charakterze oświadczenie powyżej opisane może być złożone tylko raz w okresie obowiązywania umowy. Oświadczenie to sporządza się w tym przypadku jako osobny dokument. Dokument ten powinien zawierać:

- imię i nazwisko lub nazwę albo nazwę skróconą dostawcy i nabywcy oraz ich adresy,
- numer identyfikacji podatkowej lub numer PESEL dostawcy i nabywcy,
- numer dowodu osobistego dostawcy lub innego dokumentu stwierdzającego jego tożsamość, datę wydania tego dokumentu i nazwę organu, który wydał dokument, jeżeli rolnik ryczałtowy dokonujący dostawy produktów rolnych jest osobą fizyczną,

a także:

- datę zawarcia i określenie przedmiotu umowy,
- datę sporządzenia tego dokumentu,
- czytelny podpis składającego oświadczenie.

Oświadczenie sporządza się w dwóch egzemplarzach. Oryginał jest przekazywany nabywcy.

Zryczałtowany zwrot podatku VAT zwiększa u nabywcy produktów rolnych kwotę podatku naliczonego, w rozliczeniu za miesiąc, w którym dokonano zapłaty, pod warunkiem, że:

- nabycie produktów rolnych jest związane z dostawą opodatkowaną,
- zapłata należności za produkty rolne, obejmująca również kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku, nastąpiła na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego nie później niż 14 dnia, licząc od dnia nabycia, z wyjątkiem przypadku, gdy rolnik zawarł umowę z podmiotem nabywającym produkty rolne określającą dłuższy termin płatności,
- w dokumencie stwierdzającym dokonanie zapłaty zostaną podane numer i data wystawienia faktury potwierdzającej nabycie produktów rolnych.

Aby rolnicy mogli korzystać w pełni z możliwości, jakie daje system zryczałtowanego zwrotu podatku VAT powinni posiadać rachunek bankowy. Nie musi to być rachunek gospodarczy. Może to być dowolny rachunek rolnika, na który nabywca produktów będzie mógł przekazać w formie bezgotówkowej należność za nabyte produkty rolne.

Od 21 sierpnia 2001 r. obowiązuje Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dziennik Ustaw 2004 nr 101 poz.1178 z późniejszymi zmianami) spod działania której wyłączona jest działalność wytwórcza w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego, a także wynajmowania przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów.

Jak wykazano wyżej, zapłata należności za produkty rolne na rachunek bankowy umożliwia nabywcy zwiększenie kwoty podatku naliczonego podlegającego odliczeniu w rozliczeniu deklaracyjnym i tym samym wypłacenie rolnikowi efektywnie wyższej ceny nabycia.

Wybór banku, w którym rolnik ustanawia rachunek należy do decyzji rolnika.

4.3. Ogólne zasady rozliczania VAT w rolnictwie

Podatnikami są osoby prawne, jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, bez względu na cel lub rezultat takiej działalności.

W przypadku osób fizycznych prowadzących wyłącznie gospodarstwo rolne, leśne lub rybackie za podatnika uważa się osobę, która złożyła naczelnikowi urzędu skarbowego zgłoszenie rejestracyjne. Dotyczy to także osób fizycznych prowadzących wyłącznie działalność rolniczą w innych przypadkach niż prowadzenie wyłącznie gospodarstw: rolnych, leśnych i rybackich.

W przypadku osób fizycznych zgłoszenie rejestracyjne może być dokonane wyłącznie przez jedną z osób, na które będą wystawiane faktury przy zakupie towarów i usług i które będą wystawiały faktury przy sprzedaży produktów rolnych.

Posiadacze (właściciele, dzierżawcy, użytkownicy) gospodarstw rolnych, dokonujący sprzedaży produktów rolnych we własnym imieniu, obowiązani do prowadzenia rachunkowości zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości, są obowiązani rozliczać podatek VAT na zasadach ogólnych.

Na ogólnych zasadach winny być prowadzone rozliczenia VAT również dla dostawy towarów (usług) wytworzonych w ramach gospodarstwa rolnego innych niż uprawniające do ryczałtowego zwrotu podatku VAT.

Od podatku VAT zwalniani są podmiotowo podatnicy, u których wartość sprzedaży towarów, a także wartość eksportu towarów lub usług nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym równowartości kwoty 10.000 euro (Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dziennik Ustaw 2004 nr 54 poz. 535).

Podatnicy zwolnieni od podatku z powodu małej kwoty sprzedaży w roku poprzednim (do kwoty 10 tys. euro) są obowiązani prowadzić ewidencję sprzedaży za dany dzień, nie później jednak niż przed dokonaniem sprzedaży w dniu następnym.

Rolnicy ryczałtowi dokonujący dostawy produktów rolnych lub świadczący usługi rolnicze, które są zwolnione od podatku VAT, może zrezygnować z tego zwolnienia po równoczesnym spełnieniu następujących warunków:

- dokonania w poprzednim roku podatkowym dostawy produktów rolnych oraz świadczenia usług rolniczych o wartości przekraczającej 20 000 zł,
- dokonania zgłoszenia rejestracyjnego w urzędzie skarbowym. Zgłoszenia rejestracyjnego dokonuje się na specjalnym formularzu VAT-R „Zgłoszenie rejestracyjne w zakresie podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego”, udostępnianym w urzędach skarbowych,
- prowadzenia ewidencji zawierającej: kwoty i dane służące do prawidłowego sporządzenia deklaracji podatkowej.

Rolnik ryczałtowy, który zamierza zrezygnować ze zwolnienia od podatku VAT, jest obowiązany prowadzić ewidencję sprzedaży za dany dzień, nie później jednak niż przed dokonaniem sprzedaży w dniu następnym, przez okres co najmniej 3 kolejnych miesięcy poprzedzających bezpośrednio miesiąc, od którego rolnik ten rezygnuje ze zwolnienia.

Rolnik, który zrezygnował ze zwolnienia od podatku VAT, może po upływie 3 lat od daty rezygnacji ze zwolnienia, ponownie skorzystać ze zwolnienia od podatku. Zwolnienie takie obowiązuje pod warunkiem pisemnego zawiadomienia naczelnika urzędu skarbowego przed początkiem miesiąca (kwartału), od którego rolnik ponownie chce skorzystać ze zwolnienia.

Rolnik rozliczający podatek VAT, podobnie jak inni podatnicy VAT, jest obowiązany wystawić fakturę stwierdzającą w szczególności dokonanie sprzedaży: datę dokonania sprzedaży, cenę jednostkową bez podatku VAT, podstawę opodatkowania, stawkę i kwotę podatku VAT, kwotę należności oraz dane dotyczące podatnika i nabywcy.

Podatnik wystawiający fakturę, na pisemne żądanie nabywcy towaru lub usługi obowiązany jest w terminie 14 dni do:

- udostępnienia do wglądu oryginału lub uwierzytelnionego notarialnie odpisu potwierdzenia zgłoszenia rejestracyjnego,
- pisemnego potwierdzenia złożenia deklaracji podatkowej, w której została ujęta faktura.

W przypadku gdy osoba prywatna, jednostka organizacyjna nie mająca osobowości prawnej lub osoba fizyczna wystawi fakturę, w której wykaże kwotę podatku, jest obowiązana do jego zapłaty.

Podatnicy są obowiązani przechowywać ewidencje potwierdzone, dla celów rozliczenia podatku oraz wszystkie dokumenty związane z tym rozliczaniem do czasu upływu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego.

Podatnicy dokonujący sprzedaży na rzecz osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w formie indywidualnych gospodarstw rolnych, są obowiązani prowadzić ewidencję obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących.

Podatnicy, którzy rozpoczną ewidencjonowanie obrotu i kwot podatku należnego w obowiązujących terminach, mogą odliczyć od tego podatku kwotę wydatkowaną na zakup każdej z kas rejestrujących zgłoszonych na dzień rozpoczęcia (powstania obowiązku) ewidencjonowania w wysokości 50% jej ceny zakupu (bez podatku), nie więcej jednak niż 2500 zł.

Podatnicy naruszający obowiązek rejestracji obrotu przy użyciu kas rejestrujących do czasu rozpoczęcia prowadzenia ewidencji obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących tracą prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę stanowiącą równowartość 30% kwoty podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług.

Minister właściwy do spraw finansów publicznych może zwolnić na czas określony niektóre grupy podatników oraz niektóre czynności z obowiązku ewidencji obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących, ze względu na rodzaj prowadzonej działalności lub wysokość obrotu.

Mały podatnik jest podatnikiem podatku od towarów i usług, u którego wartość sprzedaży (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym równowartości 800 tys. euro. Rolnik taki może skorzystać z uprawnień przewidzianych dla **małego podatnika**.

Mały podatnik może wybrać metodę rozliczeń polegającą na tym, że obowiązek podatkowy powstaje z dniem uregulowania całości lub części należności, nie później niż 90 dnia, licząc od dnia wydania towaru lub wykonania usługi, po uprzednim pisemnym zawiadomieniu naczelnika urzędu skarbowego w terminie do końca miesiąca poprzedzającego okres, za który będzie stosował tę metodę, zwaną dalej „metodą kasową”.

Mały podatnik może zrezygnować z metody kasowej, nie wcześniej jednak niż po upływie 12 miesięcy, w trakcie których rozliczał się tą metodą, po uprzednim pisemnym zawiadomieniu naczelnika urzędu skarbowego, w terminie do końca kwartału, w którym stosował tę metodę.

Obowiązek podatkowy VAT powstaje z chwilą wydania (dostarczenia), lub wykonania usługi. Jeżeli dostawa towaru lub wykonanie usługi powinny być potwierdzone fakturą, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wystawienia faktury, nie później jednak niż w 7 dni, licząc od dnia wydania towaru lub wykonania usługi.

W eksporcie towarów obowiązek podatkowy powstaje z chwilą potwierdzenia przez urząd celny wywozu towaru poza terytorium Wspólnoty. Z kolei w imporcie towarów powstaje z chwilą powstania długu celnego.

W wewnątrzspółnotowej dostawie towarów obowiązek podatkowy powstaje 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy towarów.

W wewnątrzspółnotowym nabyciu towarów obowiązek podatkowy powstaje 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy towaru będącego przedmiotem wewnątrzspółnotowego nabycia.

Uregulowanie należności w części powoduje powstanie obowiązku podatkowego w tej części.

Opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług podlega:

- odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju.

Przez dostawę towarów rozumie się przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel. Za tą czynność rozumie się również przekazanie przez podatnika towarów należących do jego przedsiębiorstwa na cele inne niż z prowadzonym przez niego przedsiębiorstwem, w szczególności:

- przekazanie lub zużycie towarów na cele osobiste podatnika lub jego obecnych i byłych pracowników,
- wszelkie inne przekazanie towarów bez wynagrodzenia, w szczególności darowizny jeżeli podatnikowi przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwoty podatku naliczonego od tych czynności, w całości lub w części.

Dostawą nie jest przekazywanie prezentów o małej wartości i próbek, jeżeli ich przekazanie wiązało się bezpośrednio z prowadzonym przez podatnika przedsiębiorstwem. Przez prezenty o małej wartości rozumie się przekazywane (wręczane) przez podatnika jednej osobie towary o łącznej wartości nieprzekraczającej w roku podatkowym 50 zł, przy czym łączna wartość prezentów w roku podatkowym nie może być wyższa niż 0,125% wartości sprzedaży opodatkowanej podatnika w poprzednim roku podatkowym.

Przez świadczenie usług rozumie się każde świadczenie na rzecz osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej, które nie stanowi dostawy towarów. Nieodpłatne świadczenie usług na cele osobiste podatnika lub jego obecnych i byłych pracowników oraz wszelkie inne nieodpłatne świadczenie usług, jeżeli nie są one związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa, a podatnikowi przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług związanych z tymi usługami, traktuje się jako odpłatne świadczenie usług.

- eksport towarów,
- import towarów,
- wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów za wynagrodzeniem na terytorium kraju,
- wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów.

Podatnicy VAT mają obowiązek prowadzenia właściwej ewidencji zakupów towarów i usług nabywanych do produkcji rolnej oraz sprzedaży produktów rolnych. Podstawowymi dokumentami niezbędnymi do prowadzenia takiej ewidencji są faktury VAT, faktury korygujące oraz dokumenty celne.

Ewidencja prowadzona dla potrzeb rozliczeń podatku VAT powinna zawierać dane niezbędne do określenia:

- przedmiotu i podstawy opodatkowania,
- wysokości podatku należnego,
- kwot podatku naliczonego od zakupów związanych ze sprzedażą opodatkowaną i zwolniona od podatku, a w konsekwencji podatku naliczonego obniżającego podatek należny,
- kwoty podatku podlegającej wpłacie do urzędu skarbowego lub zwrotowi z tego urzędu,
- inne dane służące do prawidłowego sporządzenia deklaracji podatkowej.

Aby posiadać takie dane, podatnik musi prowadzić na bieżąco ewidencję zakupów i sprzedaży, a dokumenty archiwizować.

Podatnicy dokonujący sprzedaży na rzecz osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w formie indywidualnych gospodarstw rolnych są obowiązani prowadzić ewidencję obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących. (Zobacz artykuł 111 Ustawa o podatku od towarów i usług)

4.3.1. Podstawa opodatkowania podatkiem VAT

Podstawą opodatkowania VAT jest obrót.

Obrotem jest kwota należna z tytułu sprzedaży, pomniejszona o kwotę należnego podatku VAT. Kwota należna obejmuje całość świadczenia należnego od nabywcy.

Obrotem jest także otrzymana dotacja, subwencja i inna dopłata o podobnym charakterze związana z dostawą lub świadczeniem usług.

W przypadku, gdy pobrano zaliczki, zadatki, przedpłaty lub raty, obrotem jest również kwota otrzymanych zaliczek, zadatków, przedpłat lub rat, pomniejszona o przypadającą od nich kwotę podatku. Dotyczy to również otrzymanych zaliczek na dotacje, subwencje i na inne dopłaty o podobnym charakterze.

Jeżeli należność jest określona w naturze, podstawa opodatkowania jest wartością świadczenia obliczona na podstawie przeciętnych cen stosowanych w danej miejscowości lub na danym rynku w dniu wykonywania świadczenia.

Obrót zmniejsza się o kwoty udokumentowanych, prawnie dopuszczalnych i obowiązkowych rabatów (bonifikat, opustów, uznanych reklamacji i skont) i o wartość zwróconych towarów, zwróconych kwot nienależnych w rozumieniu przepisów o cenach oraz zwróconych kwot dotacji, subwencji i innych dopłat o podobnym charakterze, a także kwot wynikających z dokonanych korekt faktur.

Sposób obliczania podatku VAT „należnego” od sprzedaży produktu rolnego

Przykład obliczania podatku należnego od wartości netto w kwocie 540 zł, uzyskanej ze sprzedaży jednej tony pszenicy.
 $540 \text{ zł} \times 3\% = 16,20 \text{ zł}$

Podatek VAT „należny” (zł) = sprzedaż netto (zł) x stawka podatku VAT (%)

W rezultacie:

Wartość sprzedaży brutto jednej tony pszenicy wyniosła:

$$540 \text{ zł} + 16,20 \text{ zł} = 556,20 \text{ zł}$$

Sprzedaż netto (zł) + podatek VAT „należny” (zł) = sprzedaż brutto (zł)

Sprzedażą brutto jest pełna kwota, którą odbiorca towarów lub usług jest zobowiązany zapłacić sprzedawcy. Obrót podlegający opodatkowaniu powstaje nawet wówczas, gdy faktyczna zapłata jeszcze nie nastąpiła. Stan ten wynika z faktu, że generalnie podstawą opodatkowania jest kwota należna, a nie faktycznie otrzymana.

Podstawą opodatkowania w przypadku czynności zrównanych ze sprzedażą, takich jak przekazanie, zamiana lub darowizna, jest wartość towarów i usług obliczona według cen sprzedaży stosowanych w obrotach z głównymi odbiorcami, zmniejszona o należny podatek. Jeśli brak jest odbiorców, podstawą opodatkowania jest przeciętna cena stosowana w danej miejscowości lub na danym rynku z dnia przekazania, zamiany lub darowizny, zmniejszona o kwotę podatku.

Sposób obliczania podatku VAT „należnego” od ceny brutto

Aby określić kwotę podatku należnego od wartości sprzedanej na targowisku pszenicy na kwotę 550 zł (w tak zwanym bezrachunkowym obrocie brutto), należy wykonać następujący rachunek:

$$550 \text{ zł} \text{ razy } (3\%/103\%) = 550 \text{ zł} \text{ razy } 0,02913 = 16,02 \text{ zł}$$

Cena brutto (zł) x (3%/103%) = podatek VAT „należny” (zł)

Sposób obliczania wartości sprzedaży netto w przypadku znanej wartości sprzedaży brutto

Znając wartość sprzedaży pszenicy na targowisku możemy obliczyć wartość sprzedaży netto w następujący sposób:

$$550 \text{ zł} \text{ razy } (100\%/103\%) = 550 \text{ zł} \text{ razy } 0,97087 = 533,98 \text{ zł}$$

Cena brutto (zł) x (100%/103%) = cena netto (zł)

4.3.2. Stawki podatku VAT

Zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług produkty rolne i usługi od 1 maja 2004 r. są sprzedawane przez rolników - podatników VAT, tj. rozliczających się na ogólnych zasadach z podatku VAT, z 3 % stawką podatku VAT, co znajduje swój wyraz w fakturach VAT wystawianych przez rolników - sprzedawców.

Towary i usługi nabywane do produkcji rolnej opodatkowane są zróżnicowanymi stawkami w zależności od rodzaju (przykłady podano w rozdziale 4.1.).

Szczególny przypadek zachodzi w przypadku zakupu produktów od rolników ryczałtowych. W tej sytuacji stawka podatku VAT od produktów nabywanych wynosi 5%, i fakt ten znajduje odzwierciedlenie w wystawianej fakturze VAT RR przez nabywcę (podatnika podatku VAT).

4.3.3. Rozliczenie podatku VAT

W systemie rozliczeń podatku VAT wyróżniane są:

- **podatek należny** – wyliczany na w/w zasadach od z reguły kwoty należnej (netto) z tytułu sprzedaży opodatkowanych towarów i usług podatkiem VAT;
- **podatek naliczony** – kwota podatku zapłacona przy zakupie towarów i usług opodatkowanych podatkiem VAT.

Mnożąc wartość obrotu przez odpowiednią stawkę VAT, uzyskuje się **podatek należny**. Podatnik nie musi jednak wpłacać całej kwoty podatku należnego do urzędu skarbowego. Podatnik ma prawo do obniżenia podatku należnego o podatek, który został naliczony przy zakupie towarów i usług oraz imporcie.

Podatek, który zawarty jest w cenie nabywanych towarów i usług przez podatnika VAT, nazywa się podatkiem naliczonym. Skorzystanie z tego prawa możliwe jest przy spełnieniu pewnych warunków określonych ściśle w ustawie o podatku od towarów i usług.

W okresach rozliczeniowych (miesięcznych lub kwartalnych), obliczana jest różnica (saldo) kwot podatku należnego i naliczonego.

W przypadku, jeśli większa jest wartość podatku należnego, podatnik jest zobowiązany przekazać kwotę salda VAT do urzędu skarbowego;

W przypadku, gdy większa jest wartość podatku naliczonego, podatnik otrzymuje zwrot kwoty salda VAT z urzędu skarbowego lub obniża o nią podatek należny od swojej sprzedaży w następnym miesiącu lub kwartale. Przepisy szczegółowo określają przypadki, kiedy podatnikowi przysługuje wypłata zwrotu różnicy VAT.

Podstawą do obniżenia podatku należnego o podatek naliczony jest faktura dostawcy, a w przypadku importu towarów – dokumenty odprawy celnej. Oba te dokumenty powinny zawierać kwoty podatku od towarów i usług (VAT).

Generalną zasadą jest, że obniżenie podatku należnego następuje w miesiącu (kwartale), w którym podatnik otrzymał taką fakturę lub dokument odprawy celnej.

W sytuacji gdy w danym miesiącu (lub w kwartale) rolnik nie dokonał sprzedaży, tzn. brak jest podatku należnego, kwota podatku za dany miesiąc (lub za dany kwartał), obniży podatek należny w następnym miesiącu (kwartale).

Powyższa reguła ma zastosowanie w szczególności do nowoutworzonych gospodarstw rolnych, które dokonują zakupów jeszcze przed rozpoczęciem sprzedaży. Rolnicy ci mogą odliczyć podatek naliczony od podatku należnego, który wystąpi w przyszłych okresach, tzn. po rozpoczęciu sprzedaży. **Rolnik nie może jednak odliczyć podatku naliczonego przed zarejestrowaniem się jako podatnik VAT.**

Jeśli w danym miesiącu (lub w kwartale) podatek naliczony przewyższa podatek należny, to powstała różnica kwoty VAT jest zwracana podatnikowi przez urząd skarbowy.

Jeśli jednak podatek do zwrotu przekracza kwotę 22% obrotów opodatkowanych niższą od podstawowej, a więc również stawką 3%, to urząd skarbowy może ograniczyć, w danym miesiącu lub w kwartale, wysokość zwrotu różnicy podatku do tej kwoty.

Po spełnieniu warunków określonych specjalnymi przepisami rolnicy mogą otrzymać w formie zaliczki, zwrot podatku naliczonego przy zakupach inwestycyjnych dokonanych przed powstaniem obowiązku podatkowego z tytułu VAT.

W niektórych przypadkach podatnik nie będzie mógł otrzymać zwrotu różnicy podatku ani też obniżyć kwoty podatku należnego o podatek naliczony. Sytuacja taka wystąpi, gdy podatek naliczony dotyczy nabywanych przez podatnika:

- ⇒ towarów i usług, których koszty zakupu nie stanowią kosztów uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym,
- ⇒ samochodów osobowych i ich części,
- ⇒ towarów i usług służących do wytworzenia lub odsprzedaży towarów bądź świadczenia usług zwolnionych od podatku.

Schemat 1. Przykład obliczania zobowiązania miesięcznego (lub kwartalnego) - w przypadku dokonywania sprzedaży wyłącznie produktów rolnych) z tytułu podatku VAT.

Podatek należny od	Podatek naliczony od	Różnica
Sprzedaży jabłek potwierdzonej fakturą	Zakupu oleju napędowego potwierdzonego fakturą VAT*	Dodatnia
+	+	
Sprzedaży jabłek na rynku nie potwierdzonej fakturą - w 7 dniu od wydania towaru lub usługi	Zakupu sprzężarek do chłodni owoców potwierdzonego dokumentem odprawy celnej uwzględniającym VAT*	Kwota podatku podlegająca wpłacie do urzędu skarbowego
+	+	lub
-	-	Ujemna
Wartości otrzymanych zaliczek, przedpłat, zadatków lub rat, jeśli ich suma wynosi co najmniej połowę ceny pszenicy będącej przedmiotem transakcji	Nie zwrócona nadwyżka podatku naliczonego z poprzedniego miesiąca lub kwartału	
+		
Wartości jabłek przekazanej na potrzeby gospodarstwa domowego		Kwota do zwrotu przez urząd skarbowy
		lub / i
		Kwota do przeniesienia na następny miesiąc lub kwartał

* w części związanej ze sprzedażą opodatkowaną

4.3.4. Częstotliwość rozliczania podatku VAT

- 1) rolnik rozliczający się z podatku VAT, obowiązany jest składać w urzędzie skarbowym deklaracje podatkowe za okresy miesięczne w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po każdym kolejnym miesiącu.
- 2) rolnik rozliczający się z podatku VAT, kwalifikujący się do statusu „małego podatnika”, który wybrał metodę kasową, składa w urzędzie skarbowym deklaracje podatkowe za okresy kwartalne w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po każdym kolejnym kwartale.
- 3) rolnicy rozliczający się z podatku VAT, kwalifikujący się do statusu „małego podatnika”, którzy nie wybrali metody kasowej, a także rolnicy ryczałtowi którzy zrezygnowali ze zwolnienia od podatku VAT mogą również składać deklaracje podatkowe po uprzednim pisemnym zawiadomieniu naczelnika urzędu skarbowego, w terminie do końca kwartału poprzedzającego kwartał, za który będzie po raz pierwszy składana deklaracja podatkowa.
- 4) rolnicy którzy utracili prawo do stosowania metody kasowej, tracą prawo do składania deklaracji podatkowej za okresy kwartalne, począwszy od rozliczenia za miesiąc następujący po kwartale, w którym nastąpiło przekroczenie kwoty wartości sprzedaży odpowiadającej równowartości 800 tys. euro.

Deklaracje podatkowe rolnik składa w urzędzie skarbowym właściwym ze względu na miejsce prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli działalność rolnicza prowadzona jest na terenie dwóch lub więcej urzędów skarbowych - w urzędzie skarbowym właściwym ze względu na siedzibę rolnika, a jeżeli rolnik nie ma siedziby - w urzędzie skarbowym właściwym ze względu na miejsce zamieszkania rolnika.

